

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 25C/578/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215227365
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Koščová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7215227365.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou Mgr. Janou Koščovou v spore žalobcu I. D., T.. X.X.XXXX, H. G. XX, Y., právne zastúpeného JUDr. Tatianou Jánošíkovou, advokátkou, so sídlom Rooseveltova 6, Košice, proti žalovanému C. G..M..B., G. G. C. XX, H., V.: XXXXXXXX, v konaní o zaplatenie 5.190,02 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný z a p l a t iť žalobcovi 2.533,30 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žiadna zo strán sporu n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou súdu 10.9.2015 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 5.190,02 Eur a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnil skutočnosťou, že žalobca uzatvoril dňa 3.2.2009 so žalovaným zmluvu o úvere č. 9420020, na základe ktorej mu žalovaný poskytol peňažné plnenie 700 Eur. Žalobca sa zaviazal touto zmluvou vrátiť plnenie zvýšené o poplatok, celkovú sumu, ktorú mal žalobca vrátiť bola 1.380,-Eur. Žalobca nebol schopný úver splácať s vysokým úrokom, preto došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a iniciovanie rozhodcovského konania. Suma 5.890,02 Eur bola následne vymožená v exekučnom konaní. Dňa 13.7.2015 sa žalobca obrátil na advokátsku kanceláriu so žiadosťou o stanovisko, či exekúcia prebiehala v súlade s právnymi predpismi. Žalobca poukázal na okolnosť, že zmluva nespĺňa náležitosti v zmysle Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, teda neobsahovala dohodu o úrokovej sadzbe a v Zmluve o úvere, ktorú uzatvorili účastníci konania absentuje akákoľvek informácia o výške úrokov. V zmluve nebola dohodnutá cena úveru, v dôsledku čoho je celá zmluva neplatná. Žalobca poukázal na neprimerane vysokú dohodu o odplate, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Exekučný titul, na základe ktorého žalovaný inicioval exekučné konanie bol rozsudok vydaný rozhodcovským súdom, ktorý nebol vecne príslušný rozhodovať spor. Rozhodcovská doložka so spotrebiteľom nebola individuálne dojednaná. Rozhodcovskú zmluvu považuje žalobca za neplatnú. Zároveň zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje informácie o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkoch v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm.i/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. V prípade, že by žalovaný vypočítal a do zmluvy uviedol výšku RPMN, bolo by zrejmé, že je vo výške 230,08 Eur. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú takmer celé súborom neprijateľných zmluvných podmienok, samotná zmluva o úvere je úžernícka a neobsahuje ani základné náležitosti pre svoj zmluvný typ. Zároveň žalobca ako predbežnú otázku žiadal vyriešiť a posúdiť predmetnú zmluvu o úvere ako absolútne neplatnú, resp. aby ju označil za neplatnú minimálne v časti určujúcej sankcie za omeškanie žalobcu, a to tiež aby ju označil za bezúročnú a bez poplatkov a žiadal vydať všetky

plnenia, ktoré od žalobcu prijal nad rámec poskytnutej istiny a nahradil žalobcovi škodu vo výške trov exekučného konania.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 30.11.2015 uviedol, že zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže zmluva o úvere bola medzi účastníkmi uzavretá v čase keď podľa obchodného zákonníka sa zmluva považuje za absolútny obchod a nie je možné na ňu aplikovať iné predpisy ako obchodný zákonník. Poukázal na okolnosť, že výška úrokov nie je podstatou náležitosťou zmluvy o úvere, ide o fakultatívny prvok, ktorý si môžu strany dohodnúť a nie je podstatnou náležitosťou RPMN, na ktoré poukazuje žalobca. Ďalej uviedol, že zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 17.9.2008, ku dňu 1.9.2014 nebol v systéme noriem zákon, ktorý by stanovil najvyššiu prípustnú mieru odplaty za poskytnutý úver, v ktorom je zahrnutá RPMN, úroky a iné administratívne poplatky. Nakoľko zákon zakazuje retroaktivitu, nie je možné hovoriť o rozpore s dobrými mravmi. Zároveň poukázal na neodstrániteľnú prekážku konania, ktorú predstavuje existencia veci rozhodnutej vzhľadom na okolnosť, že rozhodcovský súd v právoplatnom a vykonateľnom rozsudku uznal nárok žalovaného a de facto potvrdil, že zmluva o úvere vrátane všetkých jej častí bola uzatvorená platne ako aj podmienky, ktoré boli dohodnuté v zmluve o úvere. Z rozhodcovského rozsudku je jasne zrejmé, že rozhodcovský súd posúdil zmluvu ako platný a odplatný právny úkon a na základe nej priznal žalovanému voči žalobcovi plnenie. Z hľadiska res iudicata je prípadná nesprávnosť rozhodcovského rozsudku irelevantná aj v takomto prípade res iudicata naďalej existuje. V zmysle rozhodcovskej doložky dohodnutej medzi účastníkmi konania, ktorí sa dohodli riešiť spory alternatívne buď pred Stálym rozhodcovským súdom alebo príslušným všeobecným súdom Slovenskej republiky je zrejmé, že uzatvorili nevýhradnú rozhodcovskú doložku, preto neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 53 ods. 4 písm.r/Občianskeho zákonníka a žalobca nie je spotrebiteľom. Ak mal žalobca pochybnosti o stanovenom rozhodcovi, domnieval sa, že ide o sudcu, ktorý rozhoduje zaujato, nespravodlivo, mal vzniesť námietku predpojatosti a to v žalobnej odpovedi, ktorá je zasielaná v každom jednom prípade. Žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určení výšky svojho dlhu, keď mal možnosť využiť procesné inštitúty v rámci prebiehajúceho rozhodcovského konania, reálne ich nevyužil, mal možnosť podať námietky voči exekúcii, čo taktiež nevyužil. Žalovaný je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon, nakoľko zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy by neodpadol (nedošlo k odstúpeniu zmluvy, zrušeniu zmluvy) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Zároveň poukázal na okolnosť, že exekučné konanie bolo skončené a v exekúcii sa nepripúšťa možnosť navrátenia do predošlého stavu.

3. Súd rozsudkom č.k. 25C 578/2015-46 žalobu zamietol a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 3Co 153/2016-67 zrušil predmetný rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s odôvodnením, že právny dôvod, na základe ktorého bol vydaný rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu bola zmenka, ktorou účastníci zabezpečili svoj záväzkový vzťah - zmluvu o úvere, pričom je potrebné poukázať na to, že ak je zmenka právny dôvod na plnenie je potrebné skúmať, či zmluva o úvere nemala spotrebiteľský charakter, keďže bolo povinnosťou majiteľa zmenky pri uplatnení práva vyplývajúceho zo zmenky na súde opisovať vlastný vzťah so žalovaným a preukázať vznik právneho vzťahu medzi stranami sporu vzhľadom na abstraktnú povahu zmenky, pričom túto skutočnosť prijatím novely Zákona o súdnych exekútoroch bolo povinnosťou súdu preskúmať, a to aj v konaní pred súdom, nakoľko v exekučnom konaní nedošlo súdom k zastaveniu exekúcie berúc na zreteľa ust. § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zároveň odvolací súd apeloval na dôvodnosť uplatneného nároku žalobcom titulom vydania bezdôvodného obohatenia najprv voči žalovanému pred uplatnením nároku voči štátu titulom náhrady škody, nakoľko je prvoradé, aby si uplatnil žalobca nárok proti žalovanému titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktorý získal vymožením v exekučnom konaní, ak v spore bude preukázané, že sa tak stalo na základe nulitého právneho aktu, ktorým rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu s odkazom na ustálenú rozhodcovskú prax súdov je, nakoľko vychádza z absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky, ktorý poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 127/2015, uznesenie NS SR sp.zn. 7Cdo 85/2013, uznesenie Najvyššieho súdu ČR 21Cdo 3316/2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline 7Co 120/2017, ako aj zápisnicu z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu z 23.10.2017 a ustálenú rozhodcovskú prax košických súdov. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo 9/2012 zo 16.1.2013,

podľa ktorého ak exekučný titul má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória a súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Zároveň poukázal na uznesenie NS SR č.k. 7Cdo/85/2013, podľa ktorého posúdeniu práv a povinností účastníkov nebráni ust. § 61 Exekučného poriadku, ktoré svojou úpravou zákazu restitutio in integrum v exekučnom konaní sleduje iný účel, keďže prioritizuje zásadne ochranu dobromyseľnosti tretej osoby napr. vydražiteľa a nemôže sa dotýkať hmotnoprávných vzťahov vzniknutých z bezdôvodného obohatenia, pre vznik ktorého je bez významu, či bolo plnenie dobrovoľné alebo na základe núteného výkonu rozhodnutia. Záverom odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne zamietol žalobu v časti uplatneného nároku voči žalovanému titulom nároku na náhradu škody vzniknutú zaplatením trov exekúcie.

5. Súd z vykonaného dokazovania žalobcom predložených listinných dôkazov, pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Košice - okolie a vyjadrenia žalobcu, Prehľadu platieb žalovaného a započítaniu na istinu a úroky z omeškania, zistil tento skutkový stav:

6. Z výpovede žalobcu vyplynulo, že splácal pôžičku od Pohotovosti od začiatku, nevie presne uviesť koľko sa splatilo mesačne, následne mal problém, keďže mu nevychádzali finančné prostriedky. Následne na to nejako zabudol. Dostal po mesiaci, dvoch nejaký papier, že ide o exekúciu. Nejaké papiere od Stáleho rozhodcovského súdu mu boli doručené už si to nepamätá. Následne obdržal listinu o začatí exekúcie a boli mu vykonávané zrážky z príjmu od zamestnávateľa. Žalobný nárok v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému z dôvodu, že si myslí, že mu bola zrazená suma neprímerane vysoká. Z výpovede žalobcu na pojednávaní dňa 28.3.2019 vyplynulo, že zmluvu o úvere podpisoval žalobca s pracovníkom žalovaného, pričom tento vyplňal formulár zmluvy o úvere, vyplňal osobné údaje žalobcu na základe predloženého občianskeho preukazu, pričom medzi údajmi, ktoré od neho žiadal bol aj údaj, či je zamestnaný a konkrétne kde je zamestnaný. Žalobca uvádzal pracovníkovi žalovaného účel na ktorý berie úver - vyrovnanie dlhov a kúpenie zariadenia do domu. Pri podpisovaní zmluvy o úvere si nevšimol, že podpísal účel zmluvy zamestnanie, nakoľko sa domnieval, že vyplňuje kolonku o tom, že je zamestnanec.

7. Žalobca v konaní predložil Zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom zo dňa 3.2.2009, z obsahu ktorej vyplýva, že ako veriteľ sa zaviazal poskytnúť dlžníkovi - žalobcovi úver v sume 700 Eur a žalobca ako dlžník sa zaviazal splatiť žalovanému túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 680 Eur v 12.mesačných splátkach po 115,-Eur počnúc dňom 12.3.2009.

8. Z obsahu pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 17Er 3168/2010 vyplýva, že dňa 28.10.2010 bol na základe žiadosti o udelenie poverenia súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava vydané poverenie na vykonanie exekúcie na základe vykonateľného rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom v SR a.s. Bratislave č.k. SR 03411/10 zo dňa 11.5.2010 na vymoženie uloženej povinnosti 932,-Eur s príslušenstvom a trovami konania.

K žiadosti o udelenie poverenia bol pripojený rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenskou rozhodcovskou a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava č.k. SR 03411/10, ktorým bol žalovaný (v tomto konaní žalobca), zaviazaný k povinnosti zaplatiť žalobcov, (v tomto konaní žalovanému), sumu 932 Eur so zmenkovým úrokom 0,25 % denne zo sumy 932,-Eur od 17.10.2009 do zaplatenia, zákonným úrokom 6 % ročne zo sumy 932 Eur od 22.2.2010 do zaplatenia a k náhrade trov konania 260,77 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Z obsahu odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo, že žalovaný sa k výzve Stáleho rozhodcovského súdu na žalobu nevyjadril a nezaslal žalobnú odpoveď v lehote stanovenej Rozhodcovským súdom napriek tomu, že mu výzva bola doručená. Z odôvodnenia vyplýva, že právnym dôvodom na základe ktorého bol vydaný predmetný rozhodcovský rozsudok bola zmenka, ktorou účastníci zabezpečili svoj záväzkový vzťah, zmluvu o úvere a zároveň Rozhodcovský súd po preskúmaní svojej právomoci dospel k záveru, že je príslušným na rozhodovanie predmetnej veci v zmysle rozhodcovskej doložky, ktorú účastníci dohodli v rámci zmluvy o úvere. Predmetný rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť 21.6.2010 a stal sa vykonateľným dňa 24.6.2010, čo vyplýva z doložky právoplatnosti a vykonateľnosti.

9. Žalobca v konaní predložil konečné vyúčtovanie exekučného konania súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, sp.zn. Ex 12736/10 zo dňa 5.12.2014, z ktorého vyplýva, že v exekučnej veci sp.zn. Ex 12736/10 oprávneného Pohotovosť s.r.o. Pribinova 25, Bratislava, proti povinnému I. D., T. X.X.XXXX,

bola vymožená istina 932 Eur, úroky z omeškania 3.204,49 Eur a trovy konania 260,77 eur, trovy právneho zastúpenia 43,75 Eur, predexekučná upomienka 43,80 Eur, trovy za spísanie zápisnice 45,17 Eur, súdny poplatok za vydanie poverenia 16,50 Eur, spolu 4.546,48 Eur a trovy súdneho exekútora 1.343,54 Eur. Žalovaný uhradil pohľadávku s trovami exekúcie 24.11.2014.

10. Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 12.11.2018 vyplýva, že žalobca uhradil žalovanému jednotlivé úhrady:

1. 10.03.2009 115,00 Eur
2. 02.04.2009 115,00 Eur
3. 11.05.2009 115,00 Eur
4. 10.06.2009 115,00 Eur
5. 13.05.2013 69,85 Eur
6. 31.05.2013 82,59 Eur
7. 11.06.2013 82,10 Eur
8. 28.06.2013 110,93 Eur
9. 31.07.2013 95,95 Eur
10. 30.08.2013 380,56 Eur
11. 16.09.2013 20,82 Eur
12. 30.09.2013 126,25 Eur
13. 31.10.2013 190,88 Eur
14. 31.10.2013 200,44 Eur
15. 11.11.2013 147,85 Eur
16. 10.12.2013 439,69 Eur
17. 10.01.2014 51,08 Eur
18. 06.02.2014 23,17 Eur
19. 06.02.2014 1,76 Eur
20. 11.03.2014 179,36 Eur
21. 09.04.2014 221,29 Eur
22. 12.05.2014 300,24 Eur
23. 10.06.2014 314,17 Eur
24. 09.07.2014 290,69 Eur
25. 11.08.2014 364,63 Eur
26. 10.09.2014 414,19 Eur
27. 09.10.2014 437,99 Eur
28. 18.02.2015 209,42 Eur

11. Zároveň žalovaný uviedol, že každá jedna splátka bola započítaná najprv na istinu poskytnutého úveru a následne na príslušenstvo pohľadávky. Splátkou s poradovým číslom 8 došlo k úhrade istiny poskytnutého úveru vo výške 700 Eur v celom rozsahu. Následne sa jednotlivé úhrady započítali na príslušenstvo pohľadávky, a to na zmluvný úrok a administratívny poplatok vo výške 680 Eur (splatená splátka s poradovým číslom 12), poplatok za zaslané upomienky (splatená splátkou s poradovým číslom 12), trovy rozhodcovského konania vo výške 260,77 Eur (splatené splátkou s poradovým číslom 14), trovy exekučného konania vo výške 149,22 eur (splatené splátkou s poradovým číslom 14) a ostatná časť uhradenej sumy na časť sumy úrokov z omeškania (časť splátky s poradovým číslom 14 a splátky poradovým číslom 15.-28).

12. Rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. bol súdu doručený rozhodcovský spis sp.zn. SR 03411/10, ktorého súčasťou bola zmenka zo dňa 3.2.2009 na sumu 932 Eur, v zmysle ktorej sa žalobca zaviazal zaplatiť za túto zmenku pri jej predložení na rad Pohotovosť s.r.o., Pribinova 25, Bratislava sumu 932 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 17.10.2009.

13. Z obsahu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, sp.zn. SR 03411/10 vyplýva, že účastníci konania sa v zmysle rozhodcovskej doložky dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky, zabezpečujúcej úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde.

14. Z bodu 13 Zmluvy o úvere uzatvorenej stranami sporu 3.2.2009 č. 9420020 vyplýva, že na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako reminentovi vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, ručiteľ je z takto vystavených zmeniek zaviazaný ako zmenkový ručiteľ.

15. V zmysle bodu 14 Všeobecných podmienok pre poskytnutie úveru citovanej zmluvy, veriteľ, dlžník a ručiteľ prejavili vôľu využiť mimosúdny inštitút riešenia sporov vznikajúcich z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky. Zmluvné strany sa zaviazali pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie. Za týmto účelom sa zmluvné strany dohodli nasledovne: mediáčna dohoda uzatvorená podľa Zákona č. 420/2004 Z.z..

Podľa ust. § 100 OZ, Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

(2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

(3) Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Podľa ust. § 107 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

Podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. § 3 ods. 1,2 Zákona č. 258/2001 Z.z. účinného do 31.12.2009, Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. 4)

(2) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ust. § 4 Zákona č. 258/2001 Z.z. účinného do 31.12.2009, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
 - b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
 - c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
 - d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
 - e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
 - f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
 - g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru
 - h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
 - i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
 - j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
 - k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
 - l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
 - m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
 - n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
 - o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
 - p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
 - q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
 - r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
 - s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.
- (3) Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
 - b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.
- Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.
- (4) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.
- (5) Veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. 7) Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu. 7)
- (6) V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.
- (7) Veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Podľa ust. § 3 Zákona č. 244/2002 Z.z. účinného do 30.6.2009, Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

(2) Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyklúčia.

16. Z vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, výpoveďou žalobcu mal súd za preukázané, že voči žalobcovi bola v exekučnom konaní vymožená pohľadávka v prospech oprávneného vo výške 4.546,48 Eur, ako aj exekučné trovy vo výške 1.343,54 Eur a to na základe poverenia vydaného na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenskej rozhodcovskej a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, č.k. SR 03411/10 zo dňa 11.5.2010.

Žalobca žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaného, ktorý mal prijať v rámci exekučného konania na základe neplatnosti zmluvy o úvere, ktorú otázku mal súd posúdiť ako predbežnú, a to z dôvodu jej rozporu so zákonom o spotrebiteľských úveroch, keďže zmluva nespĺňala náležitosti tohto zákona.

17. Zo zmluvy o úvere uzatvorenej stranami sporu súdu nevyplýva dohoda o rozhodcovskej doložky v zmysle odôvodnenia rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 03411/10 a predmetným rozhodcovským súdom takáto rozhodcovská doložka v rámci predloženia spisu sp.zn. SR 03411/10 predložená nebola.

Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej stranami sporu (Všeobecných podmienok poskytnutia úveru - bod 14) vyplýva, že spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmienek a zmenky vrátane sporu o ich platnosť a výklad budú riešené pred mediálnym centrom registrovaným na Ministerstve spravodlivosti SR zriadenom a vedenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava a mediálne konanie sa začína na písomný návrh jednej zo zmluvných strán doručený mediálnemu centru.

Z uvedeného je zrejmé, že medzi stranami sporu nebola platne uzatvorená rozhodcovská zmluva o tom, že spory, ktoré vzniknú v zmluvnom vzťahu na základe zmluvy o úvere uzatvorenej stranami sporu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní, preto súd v súlade s názorom odvolacieho súdu v tomto konaní uzavrel, že rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava sp.zn. SR 03411/10 je nulitným rozhodnutím, nakoľko rozhodcovský súd v dôsledku neuzatvorenej rozhodcovskej zmluvy nemohol spor medzi stranami sporu prejednať a vo veci rozhodnúť.

Zmluvu o úvere uzatvorenú stranami sporu dňa 3.2.2009 zároveň súd vyhodnotil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nakoľko z výpovede žalobcu vyplynulo, že účel úveru, na ktorý mal byť poskytnutý, bola úhrada dlhov a nie zamestnanie, pričom však uvedenú formuláciu podpísal z dôvodov omylu, do ktorého bol uvedený pracovníkom žalovaného, kedy tento pri vyhotovovaní zmluvy o úvere sa dotazoval žalobcu na okolnosť, či je zamestnaný.

18. V prípade platnosti vyššie uvedenej zmluvy o úvere uzatvorenej stranami sporu by teda súd uvedenú časť zmluvy obsahujúcu dohodu o účele poskytnutého úveru považoval za neplatnú pre omyl žalobcu (§ 49a OZ).

19. Zároveň však súd posudzoval zmluvu o úvere z hľadiska splnenia základných náležitostí zmluvy o úvere v zmysle ust. § 497 Obchodného zákonníka, pričom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sa za základnú náležitosť a základný pojmový znak zmluvy o úvere požaduje záväzok veriteľa, že poskytne na požiadanie dlžníka peňažné prostriedky v určitej sume a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

20. Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že dohoda o vrátení dohodnutých úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm.d/absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, t.z. že sa vždy spravuje Obchodným zákonníkom bez ohľadu na to, kto je subjektom týchto vzťahov (podnikateľ alebo iná osoba). Zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou, lebo vzniká už dohodou zmluvných strán, na jej vznik sa nevyžaduje fakticky poskytnutie úverových prostriedkov. Zmluva o úvere je odplatnou zmluvou, čo vyjadruje záväzok dlžníka platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov. Bezúročná zmluva o úvere je pojmovo vylúčená. Proti tomu zmluva o pôžičke je odplatnou zmluvou len za predpokladu, že sa tak strany dohodli. Kogentnými

ustanoveniami v zmysle Obchodného zákonníka upravujúcimi zmluvu o úvere sú ust. § 497 a § 499, pričom podstatnými časťami úverovej zmluvy sú určenie zmluvných strán, určenie sumy, do ktorej budú peňažné prostriedky poskytnuté, záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Dohoda o uvedených podstatných častiach zmluvy je nevyhnutná na to, aby vznikla úverová zmluva. Ak nedôjde k dohode hoci len o jednej z uvedených podstatných častí, nemožno hovoriť o vzniku úverovej zmluvy.

21. Na základe uvedeného súd uzavrel, že zmluva o úvere uzatvorená stranami sporu je neplatná z dôvodu, že nespĺňa kogentne stanovenú náležitosť zmluvy o úvere, a to dohodu o záväzku dlžníka zaplatiť veriteľovi úroky.

Nejde ani o zmluvu o pôžičke, nakoľko uvedená zmluva nemá reálny charakter, čo je charakteristickým znakom zmluvy o pôžičke.

Zároveň však predmetná zmluva nespĺňa ani zákonom požadované náležitosti v zmysle § 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy stranami sporu.

22. V zmysle ust. § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere stranami sporu veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru.

23. Z uvedeného vyplýva, že zmenka na základe ktorej žalobca uplatnil v rozhodcovskom konaní nárok, má vo vzťahu k spotrebiteľskému úveru iba charakter akcesorického záväzku, pričom neplatnosť hlavného záväzku - zmluvy o úvere, spôsobuje zároveň neplatnosť záväzku zabezpečovacieho, teda zmenky, na základe ktorého žalovaný uplatňoval nárok voči žalobcovi v rozhodcovskom konaní.

24. Na základe vyššie uvedeného súd uzavrel, že plnenie žalobcu prijaté žalovaným na základe neplatnej zmluvy o úvere a neplatnej zabezpečovacej zmenky bolo v zmysle ust. § 451 OZ plnením na základe neplatného právneho úkonu a teda bezdôvodným obohatením.

Podľa ust. § 195 Exekučného poriadku, trovami exekučného konania sú trovy exekútora, trovy účastníkov exekučného konania a trovy štátu.

25. Vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu v tomto konaní, že súd prvej inštancie správne zamietol žalobu čo sa týka nároku titulom náhrady škody vzniknutej zaplatením trov exekúcie, súd považoval za nedôvodný uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody v časti trov exekúcie, ktorých výška vyplýva z konečného vyúčtovania exekučného konania vypracovaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým predloženého žalobcom v konaní, a to vo výške spolu 2074,74 Eur, (t.j. trovy súdneho exekútora 1343,54 Eur, príprava a prevzatie právneho zastúpenia oprávneného v exekučnom konaní 43,75 Eur, prevzatie exekučná upomienka 43,80 Eur, trovy za spísanie zápisnice v exekučnom konaní 45,17 Eur, súdny poplatok za vydanie poverenia 16,50 Eur).

26. Nakoľko žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania v podaní zo dňa 30.11.2015 voči nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami prihliadol na vznesenú námietku premlčania.

Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, teda keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru) ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (Uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo 169/2017, rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo 67/2011).

V danom prípade sa teda žalobca dozvedel o skutočnostiach, na základe ktorých mohol uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia dňom jednotlivých úhrad, ktorých sa v tomto konaní domáha, pričom od dňa nasledujúceho po týchto úhradách v lehote dvoch rokov mohol svoj nárok v rámci premlčacej lehoty uplatniť na súde žalobou.

27. Za premlčaný a teda nedôvodný žalobcom uplatnený nárok považoval žalobou uplatnený nárok vo výške 581,98 Eur vychádzajúc z vyjadrenia žalovaného o spôsobe započítania jednotlivých úhrad

žalobcu na istinu a úroky, pričom platby za obdobie 2 rokov pred podaním žaloby započítané na úroky, ktoré žiada žalobca v konaní vydať, súd považoval za premlčané, t.j. platbu zo dňa 28.6.2013 vo výške 105,97 Eur, platbu zo dňa 31.7.2013 vo výške 95,95 Eur a platbu dňa 30.8.2013 vo výške 380,56 Eur, t.j. spolu 581,98 Eur.

28. Súd teda žalobu v časti o zaplatenie trov exekúcie 2074,74 Eur a premlčaného nároku 581,98 Eur považoval za nedôvodnú a v tejto časti žalobu zamietol a nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2533,30 Eur na základe vyššie uvedených dôvodov v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami § 451 a 457 OZ považoval za dôvodný a žalobe v tejto časti vyhovel.

Podľa ust. § 255 ods. 1,2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

29. Nakoľko žalobca mal v konaní úspech čiastočný (49 %), súd v súlade s citovaným zákonným ustanovením rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v zmysle ust. § 362 ods. 1 C.s.p. v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p. - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.)

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, žalobca má právo podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.